

Politiit, eqqartuussiveqarneq illersornissamullu tunngasut

1. Politiit

Politiit

Naalagaaffeqatigiinnerup iluani Kalaallit Nunaat immikkut politeeqarfeqarpoq. Politeeqarfeqarneq aaqqissuussaaniikkut Inatsiseqarnermut Ministereqarfiup ataaniippoq.

Nunatsinni Politeeqarfiit nunani immikkoortortanut sisamanut agguagaapput, politeeqarfiillu kommunit immikkoortinneqarnerattut immikkoortigaallutit, soorlu (kujataaniit):

- **Kujataani** Politiit: Qaqortoq, Nanortalik Narsarlu.
- **Sermersuumi** Politiit: Nuuk, Paamiut, Tasiilaq Ittoqqortoormiillu.
- **Qeqqani** Politiit: Sisimiut, Kangerlussuaq Maniitsorlu.
- **Qaasuitsumi** Politiit: Ilulissat, Aasiaat, Qasigiannugit, Qeqertarsuaq, Uummannaq, Upernavik, Qaanaaq Pituffillu.

Immikkoortuni sisamaasuni politeeqarfiit pisortaqarfii ataatigut titagaapput.

Politeeqarfiit toqqaannartumik qitiusumik nalunaarsuiffinnut attaveqarput soorlu pinerlussimasut nalunaarsugaaffiannut aammalu SIS-mut Europamiut nalunaarsuiffiit Schengen Informations System-mimik taaneqartumut (allaaserisaq tassunga tunngasoq ataani atuarneqarsinnaavoq). Saniatigut pineqartut politiit akiliisitsinikkut pineqaatissiinerisigut akiligassanik eqqartuussutikkut aalajagersakkamik naammassititsiniaanissamik anisitsinernillu suliaassanik naammassinnissinnaatitaapput.

Saqitsaannermi suliaassat suliaassaralugit 1.januar 2010-miit Kalaallit nunaar akiliisitsisarnermut eqqartuussivittaarpoq Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiit ataani inissisimasumik. Eqqartuussiviup inuit akunnerminni aningaasatigut saqitsaassutaat suliaasarai sulili anisitsinnaanermut suliaassat politiinit suliaasaallutik.

Politimstereqarfik Nuummi inissisimasoq immikkoortunuttaaq pingasunut inissitaavoq: Allaffissornukku immikkoortortaarfik, periataarnissamut sillimasoqarfik aammalu inatsisilerinermut immikkoortortaarfik. Annertunerusumik paasisaqarnerorusukkuit Politiit nittartagaat alakkarsinnaavat uani: www.politi.dk/Groenland

Takussutissaq 1.1. Kalaallit Nunaanni politeeqarfinni sulisut

	2009	2010	2011	2012	2013
Politiit katillugit	298	303	282	298	313
Politiit aalajangersimasumik atorfillit	115	117	109	118	135
Politiinngorniat	29	27	17	17	17
Politiinut ikiortit	48	50	49	48	45
Kommunefogedit	49	48	44	44	47
Angallatini inuttat	21	21	21	21	21
Inatsisilerisut	7	7	8	9	9
Allaffimmiut	28	32	33	39	37
Viceværtit	1	1	1	2	2

Najoqqutaq: Kalaallit Nunaani Politiit

Takussutissaq 1.2. Pasitaartut kørekortitaartullu

	2009	2010	2011	2012	2013
Pasitaartut kørekortitaartullu	8.043	5.669	4.986	4.447	4.503
- <i>Pasit tunniunneqartut</i>	5.989	3.731	3.191	3.000	3.089
- <i>Kørekortit tunniunneqartut</i>	2.054	1.938	1.795	1.447	1.414

Najoqqutaq: Kalaallit Nunaani Politiit

Takussutissiaq 1.3. Angallannermik inatsimmik unioqqutitsinerit

	2009	2010	2011	2012	2013
Angallannermik inatsimmik unioqqutitsinerit tamarmik	912	1105	829	806	912
Angallannikkut ajutoornerit	156	166	133	116	100
- Biilip sananeqaataanik annikitsumik ajoqusernik / ajoqusiinnginneq	100	90	77	63	59
- Biilip sananeqaataanik annertuumik ajoqusiineq	34	38	26	34	23
- Imigassartorsimalluni/aalakuulaarluni qamummik motoorilimmik ingerlatsinerimi inummik ajoqusiineq	5	6	1	6	3
- Inummik ajoqusiinani imigassartorsimalluni/aalakuulaarluni qamummik motoorilimmik ingerlatsineq	17	32	29	13	15
Imigassartorsimalluni aalakuulaarluniluunniit qamummik motoorilimmik ingerlatsineq	157	139	119	108	129
Angallannermik inatsit aamma	599	800	577	582	683
- Qamutip amigaatai	11	37	19	23	14
- Qamutitut nalunaarsuinerit nalunaarusiamik unioqqutitsineq	0	4	3	0	4
- Qamummut ingerlatsisinnaanermut allagartaqarani qamummik ingerlatsineq	83	115	83	117	71
- Qamummut ingerlatsisinnaanermut allagartamik nassataqarani qamummik ingerlatsineq	30	37	35	32	55
- Qamummik motorilimmik inuussutissarsiutigalugu allagartaqarani ingerlatsineq	2	2	2	2	1
- Knallertitut immikkut malittarisassat	17	20	4	8	2
- Snescooteritut immikkut malittarisassat	1	2	16	2	5
- Sissuinnginneq	15	17	11	14	8
- Unnersuussinerit akuersinnginneq	46	52	27	29	46
- Angallannikkut ajutoornermi pisussaaffiit	31	23	32	23	17
- Ingerlanermi sukkassusissamik unioqqutitsineq	30	89	17	5	26
- Qitequtaasaq isumannaallisaat / meeqqat qitequtaasalerneqanngitsut	-	42	48	67	152
- Niaquarnaveeqqummik atuinnginneq	14	28	27	21	14
- Ingerlaarnermi mobilimik atuineq	-	96	112	72	70
- Allagartagaajaasimanerup iluani qamummik motoorilimmik ingerlatsineq	11	15	11	15	15
- Angallannermik inatsimmi malitassanik allanik uniuineq	271	121	92	116	142
- Angallannermik inatsimmi unioqqutitsinerit allat	37	100	38	36	41

Najoqqutaq: Kalaallit Nunaanni Politiit

Takussutissiaq 1.4. Ikiaroorartoq pillugu inatsimmik unioqqutitsineq, kiisalu annertussusaa

	Suliat amerlassusaat	Hash gramminngorlugu	Kokain gramminngorlugu	Aningaasat katillugit
Politeeqarfiit	585	73.693,01	2	5.129.285,75
Nanortalik	6	15,60	0	18.425,00
Qaqortoq	18	1.847,70	0	79.200,00
Narsaq/Narsarsuaq	20	1.343,90	0	120.100,00
Paamiut	10	694,93	0	0
Nuuk + illoqarfik nalunaarutigineqarsimanngitsaq	282	53.945,94	0	2.511.568,00
Tasiilaq	7	12,60	0	42.100,00
Illoqqortoormiut	0	0	0	0
Maniitsoq	21	489,60	0	0
Kangerlussuaq	57	7.752,06	0	2.268.400,00
Sisimiut	53	1.469,18	0	23.033,75
Aasiaat	48	2.354,80	0	32.938,50
Qeqertarsuaq	9	284	0	16.720,50
Qasigiannugit	12	773,40	0	5.800,00
Ilulissat	37	2640,30	2	11.000,00
Uummannaq	4	29	0	0
Upernavik	1	40	0	0
Pituffik	0	0	0	0
Qaanaaq	0	0	0	0

Najoqqutaq: Kalaallit Nunaanni Politiit

2. Pinerluttulerinermi inatsit

Pinerluttulerinermi inatsit

Inatsisiliorneq inatsisinut atuutsitsinernut marlunnut agguagaavoq, tassa pinerluttulerinermut inatsit aammalu allatigut inatsiseqarneq.

Siullertut pingaarnertullu pinerluttulerinermi inatsit pisorta qarfinni atorfillit eqqunngitsuliortfigineqartarnerinut, ilaqutariit iluanni

pinerluttoqartarneranut, kinguaassiuutitigut pinerlunnermut, timimut inuunermullu pinerluttarnernut aammalu pisuussutitigut pinerluttarnernut atuuppoq.

Takussutissiaq 2.1. Pinerluttulerinermi inatsimmik unioqqutitsineq

	2009	2010	2011	2012	2013
Pinerluttulerinermik inatsit katillugit	5.626	5.655	5.150	5.336	4.713
Inuunermut timikkullu pinerluttuliomerit	898	867	807	769	754
- <i>taakkunannga toqutsinerit</i>	11	11	2	7	6
- <i>taakkunannga toqutseriamerit</i>	22	25	19	12	16
- <i>piaarinaatsoorluni toqutsineq</i>	0	3	0	0	1
- <i>taakkunannga persuttaanerit</i>	865	828	786	750	731
Amerinikkut/anguserinikkut pinerluttuliomerit	347	382	324	300	311
- <i>taakkunannga pinngitsaaliinerit pinngitsaaleeriarnerrillu</i>	129	165	128	142	112
- <i>takkunannga meeqqanik 15 inorlugit ukiulinnik kinguaassiuutitigut atoqateqartarnerit</i>	66	64	75	54	70
- <i>tassuuna inummik 18-nit inorlugit ukiulinnik tavatitsinikkut kinguaassiuutitsigut atoqateqartoq</i>	0	1	1	6	4
- <i>tassuuna tunaartaqartariaqarnermik atorerluilluni kinguaassiuutitsigut atoqateqarneq</i>	0	2	1	3	6
- <i>taakkunannga kannguttaalliorfiginninnerit</i>	152	150	119	95	119
Pigisanut nalilinnik pinerluttuliomerit	2.671	2.744	2.552	2.844	2.426
- <i>taakkunannga illunik ammarterinerit</i>	772	849	688	849	676
- <i>taakkunannga tillinniarnerit</i>	991	955	891	961	834
- <i>tassuuna peqquserluttuliortoq, allap pianik imminut paarititamik perquneqanngitsumik atuineq, imminut suliasarititaasunik atorerluisneq</i>	183	185	204	246	175
- <i>tassuuna niuvertarfimmi tillinniarneq</i>	707	741	749	744	700
- <i>tassuuna ujajaaneq</i>	18	14	20	44	41
Aserorterinerit	858	839	710	715	658
Allap pianik atuisussaanani atuisoq	338	282	265	287	154
Pinerluttulerinermi inatsisip sinnerani	514	541	492	421	409

Oqaaseqaat: Kisitsisitigut 2013-mi nassuiaasiap aaqjissuunna Kallaallit Nunaanni Politiit ukiup siuliani ukiumoortumik nassuiaasiannit malunnaatilimmik allaanerusoq, taamaattumik kisitsisit ukiuni 2009, 2010, 2011 aamma 2012 siusinnerusukkat saqqummiussanit allaanerusinnaapput

Najoqqutaq: Kalaallit Nunaanni Politimesteri

3. Immikkut inatsiseqarneq

Immikkut inatsiseqarneq

Immikkut inatsiseqarnermiipput inatsisit allat

pineqaatitsiisissuteqarsinnaasut. Taakku ilagaat angallannermut inatsit, aanngajaarniutit pillugit inatsit, ikuallannermut inatsit, politiit ileqqoreqqusaat, akileraartarnikkut akitsuusiisarnikkullu inatsit aammalu avatangiisinut aalisarnermullu inatsisit.

Kalaallit Nunaanni pinerluuteqarnermut inatsit aamma immikkut inatsiseqarneq pillugit paasissussat ukunani takuneqarsinnaapput: www.retsinfo.dk aamma www.naalakkersuisut.gl

Takussutissaq 3.1 Immikkut inatsimmik unioqquitsineq

	2009	2010	2011	2012	2013
Immikkut inatsisiliani katillugit	842	932	810	898	998
Inatsisit pineqaatitsiisissinnasut allat	621	667	611	734	759
- <i>Ikiaroomiutit pillugit inatsit</i>	554	509	473	574	585
- <i>Eqqartuussisarnermut inatsit</i>	0	4	2	9	3
- <i>Nunanut allamiunut inatsit</i>	3	1	4	4	16
- <i>Sakkut pillugit inatsit</i>	6	6	3	12	12
- <i>Ikuallannermut inatsit</i>	30	46	16	25	24
- <i>Politiit ileqqoreqqusaat</i>	18	91	102	106	115
- <i>Allat</i>	10	10	11	4	4
Akileraarutinut akitsuutillu pillugit inatsit	11	9	5	2	41
Peqqinnermut- inuiaqatigiinnullu inatsisit	4	10	22	12	17
Sanaartornermut - najukkanullu inatsisit	0	0	0	0	0
Avatangiisit pillugit inatsisit	11	11	8	5	3
Uumasut piniarnerlu pillugit inatsisit	90	109	72	41	76
Sulineq assatuinerlu pillugit inatsisit	52	78	57	46	52
Ingerlatsivinnut firmanullu inatsisit	3	3	1	8	2
Illersornissaq assigisaallu illugit inatsisit	0	0	0	0	0
Pisortat illuutaat pillugit inatsisit	0	1	1	0	2
Pinguarneq, akuersissutit inuussutissallu pillugit inatsisit	39	30	29	45	40
Immikkut inatsisit allat	11	14	4	5	6

Najoqqutaq: Kalaallit Nunaanni Politimesteri

Ujaasinerit annaassiniartarnerillu

Annaassiniarneq politiit pisussaaffigaat, tamanna nuna tamakkerlugu sinerissallu imartaata qanittuani ujaasinernut atuuppoq. Tassa Kalaallit Nunaanni najugaqarfiusut nunamut qanittup imartaani.

Arktisk Kommandop immakkut annaassiniarneq pisussaaffigaa, nunamut qanittumiunngitsoq, Statens Luftfartvæsen-illi timmisartukkat annaassiniarneq pisussaaffigalugu soorlu timmisartoq atorlugu inunnit ajornartorsiortunik ajutoorsimasunilluunniit ujaasinerit annaassiniarnerillu. Annaassiniarnermi politiit angallataat atornerqartarput, assarsuutigalugu timmisartut, qulimiguulit, umiatsiaaqqat aalisariutillu inunnit pigineqartut ataasiakkaatigut aamma atornerqartarput taamatullu Arktisk Kommandiop sakkutuui atornerqartarlutik.

Politiit imarsiornikkut savimminiusumik sisamanik umiatsiaqarput Nuummi, Qaortumi, Maniitsumi Sisimiunilu angerlarsimaffeqartut.

Inuit eqqartuussivikkut suliassanngortitaat

Politiit inuit eqqartuussivikkut suliassanngortitaanik aamma suliassarpassuaqartarput. Ilaatigut makkununga tunngasunik; nunanit allaneersunut inatsisit, inuit aqqinut tunngasut, ataatassarsiuussinerit assersuutigalugulu suliassanik kinguaattooqanermi suliat naammassisitsineq. Politiit suliassaasa ilagaat passit, kørkortit aamma biilit assigisaasalu nalunaarsornissasa isumaginissaat. Aqutsisoqarfiup qitiusumik akiliisitsiniarnermik aqutsisoqarfianiit ingerlanneqartarput.

Takussutissaq 3.2. Inuit eqqartuussivikkut suliassiisutaat

	2009	2010	2011	2012	2013
Inuit eqqartuussisutigit suliassiisutaat il.il. katillugit	4114	3902	3611	4167	3727
Ataatassarsiuussinerit	739	717	629	639	581
Pinngittsaaliissuteqarnikkut najukkap pequtaanik imaarsineq	1184	1294	1199	1445	1618
Akiliisitsinertsigut eqqartuussummik naammassisitsiniarnikkut suliat	1424	1307	1176	1463	944
Pinerluffigitissimasunut taarsiissutit	312	136	207	259	176
Sakkunut akuersissutit	12	19	39	28	4
Ilisimasassarsiornerit	88	99	95	76	88
Toqunerit toqungasullu nassaarineqartut pasinartut	66	64	56	63	62
Imminorerit	36	62	54	29	43
imminoriaraluarneq	55	63	40	49	47
Pinngitsaaliilluni unitsitsinerit	41	36	30	42	36
Ujaasinerit annaassiniaanerillu	157	105	86	74	128
- tassaniilluni immakkut SAR malillugu ujaasineq	41	24	51
- tassaniilluni nunakkut SAR malillugu ujaasineq	6	8	7
- tassaniilluni SAR malillugu annaassiniarnermik pilersitsineq	12	26	30
- tassaniilluni ujaasineq/maqaasisamik imaluunniit ajunaarsimasorisamik	25	13	11
- tassaniilluni ujaasineq/paaqqinniffimmit qimaguttumik eqqartuussaannngitsumik	1	1	23
- tassaniilluni ujaasineq/najukkamit qimaguttmik	1	2	6

Najoqqutaq: Kalaallit Nunaanni Politimesteri

Kalaallit Nunaanni Pinerlutsaaliuinnermut Siunnersoqatigiit

Pinerlutsaaliuinnermut Siunnersoqatigiit Politimesteri siulittaasoraat. Allattoqarfik aaqqissuussaannikkut Politimestereqarfiup ataani inissisimavoq.

Siunnersuisoqatigiinnut tunngasunik annertunerusumik ukiumoortunik nalunaarusiatigut paasisaqarsinnaavutit uani: www.pisiu.gl

Nunanik assigiinnngitsunik suleqateqarneq

Kalaallit Nunaat Schengenimi suleqatigiinnermut ilaavoq taamaasilluni Europami Schengen Informations Systemimut (SIS) atalluni. Ataqaatigiimmik aaqqissuussineq tassaavoq nunamut isilernermi pinerluttunik inunnillu akaarinngisanik nalunaarsuuteqarfik. Kalaallit Nunaat 2001-mili inunnik nunanit allanit Schengenip avataaneersunik iserniartunik nakkutilliilluni aallartinnikuvoq.

Schengen pillugu suleqatigiinnermut tunngasunik paasisaqarit uani: www.eu-oplysningen.dk/emner/schengen/

4. Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit

Kalaallit Nunaanni eqqartuussiviit

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit 1. januar 2010 aallarnerfigalugu Kalaallit Nunaata Eqqartuussisuuneqarfia-tut atuutilerpoq. Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivik kredsritteqarfiillu sisamat tassaallutik Qaasuitsup Kredsretia, Qeqqata Kredsretia, Sermersuup Kredsretia aammalu Kujalliup Kredsretia. Matumani arfineq-pingasunik atorfilinnik inuttallit Eqqartuussiveqarfilli 80-it missaannik sulisoqarluni.

Tamatumunngalu atatillugu 1. januar 2010-miit eqqartuussummik naammassitsiniaanermi suliassat Kredsrettinut isumagisassanngortinneqarput, kisitsisitigullu nassuiaasiornermi pineqartut nutaamik suliap suuneranik taaguuserlugit nalunaarneqartalertut. Eqqartuussivinni eqqartuussisut eqqartuussisulerisutut inatsisilerituutulluunniit ilinniarsimasuupput ilinniarsimasuullutik.

Tamatumunngalu atatillugu 1. januar 2010-miit eqqartuussummik naammassitsiniaanermi suliassat Kredsrettinut isumagisassanngortinneqarput, kisitsisitigullu nassuiaasiornermi pineqartut nutaamik suliap suuneranik taaguuserlugit nalunaarneqartalissallutik. Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit Danmarkip Domstolea ataanni inissisimapput.

Kalaallit Nunaanni eqqartuussiviit

Suliassat tamarmik eqqartuussivinni aallartinneqartarput. Eqqartuussivinni eqqartuussisut eqqartuussisoqarfiit ilinniartitaanerannik ilinniarsimasuupput imaluunniit inatsisilerituutut ilinniarsimasuullutik.

Suliassaq inatsisilerinikkut ajornakusoorpat, ilaatigut peqataasup aappaanit kajumissaarneqarnikkut eqqartuussisup suliani Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimmuut innersuussinnaavaa, tassani eqqartuussisut tamarmik inatsisilerituujummata. Suliaq tassani eqqartuussivimmi siullertut suliarinneqaarfiusutut suliarineqassaaq, tamatumalu kingorna nunap eqqartuussisuuneqarfianut suliareqqitassanngortinneqarsinnaalluni.

Eqqartuussiviup Eqqartuussutai aalajangiineriluunniit tamarmik nunap eqqartuussisuuneqarfianut ingerlateqqitassanngortinneqarsinnaapput.

Kredsretimi nalinginnaasumik inuit akornanni saqitsaannerit kredsdommerimit aalajangiiffigineqartarput, pinerlunnermulli suliaappat, tamanna kredsdommerimit eqqartuusseqataasartunillu marlunnit aalajangiiffigineqartarpoq. Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivik Danmarkip Eqqartuussiveqarfiata ataani inissisimavoq.

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivik

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviup pingaarnertut suliassarai inuit eqqartuussivikkut suliassanngortiaat aamma suliassat siullermiikkat pisariusorujussuit eqqartuussisutut ilinniarsimasumit suliarineqartariaqartut.

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimmit eqqartuussivinni sulisut inatsisilerinermut tunngasunik siunnersortarpaat.

Suliffeqarfiit akiligassanik artukkerlutik matusariaqalersut aamma akiligassaminnik isumakkiigaasut sularisarpaat. Eqqartuussivimmit aamma pigisat nalunaarsornerat, assersuutigalugu inigisat nammineerluni pigineqartut, illuutit il. il. aamma sularineqartarput, pigisat allat umiarsuit nalunaarsorsimasut ilanngunnagit.

Kalaallit Nunaani Eqqartuussivinnit inuit eqqartuussivikkut suliassanngortitaat aamma suliassat pinerluuteqarsimanermut tunngasut Eqqartuussivimmut suliassanngortissinnaavaat, suliassat pisariuallaarpata imaluunniit taamaaliornissaq pissusissamisoorpat.

Eqqartuussivimmi suliassat sularineqarnerisa aamma eqqartuussivinnik ilitersuisarnerup saniatigut Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviup eqqartuussisoqarfinni ilinniartitsineq aamma akisussaaffigaa taamalu ulluinnarni aqutsisoqarnermut immikkoortortaqaqarfimmigut eqqartuussisoqarfiit tamaasa sullitalarugit.

Kalaallit Nunaata Eqqartuussisuuneqarfia

Kalaallit Nunaata Eqqartuussisuuneqarfiata kredsretip imaluunniit Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviup naammassillugit aalajangiiffigisai sularisarpai taamatullu eqqartuussisarnermik inatsit malillugu Eqqartuussisuuneqarfimmut nangeqqitsitsivittut suliaqartuulluni, taakkulu saniatigut ataatassarsiuinermi suliassat siullermeerutaasumik sularisarlugit. Taamatuttaaq Eqqartuussisuuneqarfiup pinerlunnermut suliat nangeqqinneqartussatut naliliffigisassat oqaaseqarfisarpai.

Kredsretip imaluunniit Eqqartuussiviup suliat eqqartuussinikkut aalajangiiffigisaat Eqqartuussisuuneqarfimmut nangitseqqinneqarsinnaapput. Aalajangiiffigisallu allat Eqqartuussisuuneqarfimmut suliassatut saqqummiunneqarsinnaallutittaaq. Aalajangiiffingisat allat pineqartut aalajangiinernik taaneqartarput Aalajangiinernik Eqqartuussisuuneqarfimmut suliassatut saqqummiussineq pisarpoq Eqqartuussisuuneqarfimmut aalajangiinermik suliareqqitassanngortitsinikkut.

Kalaallit Nunaata Eqqartuussisuuneqarfia Nuummi eqqartuussisarfeqarpoq kisiannili eqqartuussivimmi suliassat aamma sularineqartarput eqqartuussiviit eqqartuussivigisartagaanni, tamanna pisariaqaraangat.

Eqqartuussutit Kalaallit Nunaata Eqqartuussisuuneqarfianit sularineqartut, oqaatigineqartussaapput kingusinnerpaamik qaammatit pingasut qaangiunnerini, tassa suliassat aalajangiiffigisassanngortinneqarneriniit.

Suliaq nunap eqqartuussisuuneqarfiani aalajangiiffigineqaraangat taamaallaat Eqqartuussiviit qullersaannut

suliereqqitassanngortinneqarsinnaapput suliaq immikkut illuinnartuuppat. Taamaaliortoqassappat ingerlatitseqqiinissamik aalajangiisartut akuersissutaat pisariaqarpoq.

Kalaallit Nunaata eqqartuussisoqarfianik annertunerusumik paasisaqarusukkuitt nittartagaq una takuuk: Qallunaatut www.domstol.gl – kalaallisut www.eqqartuusivik.gl

5. Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittut

Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittut

Pinerluttunik Isumaginnittut ukioq 2014-mi init isertitsiviit nalunaarsukkat 155-it inissiaatigaat taakkunannga Nuummi 66-it, Ilulissani 19-it, Sisimiuni 30-it, Tasiilami Aasiannilu 15-it Qaqortumilu qulit. Taakkununnga ilaallutik Ilulissani inissiat qulit pilersaarut malillugu oktobarimi 2014-mi atulertussatut naatsorsuutigineqartut. Nalinginnaasumik isertitsiviit taaneqartarput ”Pineqaatsissinneqarsimasunut Isertitsivik”-ttut ukiunili kingullerni isertitsiviit pineqaatsissinneqarsimasunuinnaq inissaqartitsinngillat, pineqaatsissinneqarnissaminnullu tigummigallagaasunut amerliartortunuttaaq inissaqartitsillutik.

Taakkua saniatigut Sisimiuni nerisaqarluni isumagineqarlunilu inisimmavimmik qulingiluanik inissalimmik ingerlatsiveqarpoq, pineqaatsissinneqarnermik naammassinnilersunuunerusoq atorineqartunik. Nuummi isertitsivik 2017-mi nutaamik isertitsivittaassaaq ammasumik, matoqqasumik, naammassinnilersunullu immikkoortortalimmik. Pinerluttunik Isumaginnittut KiF-feqarfinnik (Pinerluuteqarsimasunik Isumaginnittoqarfik) nunami tamani siammarsimasunik immikkoortortaqaqarpoq, immikkoortortaqaqarfiit pingaarnertut suliaassaralugu eqqartuussiveqarfiit atugassaannik inuk pillugu nassuiaasiornertit, nakkutigisaanissamut inuiaqatigiinnullu sullissinissamut eqqartuussissutinik naammassinninnissaq aammalu misiligutaasumik iperagaasunik nakkutilliineq.

Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittut qallunaat Naalagaaffianit ingerlanneqarput 2010-mi illu allaffissornikkut Nuummi Pisortaqarfimmit aqunneqarluni aallartittumik Danmarkimi Inatsiseqarnermut Ministereqarfiup ataani inissisimasumik (Direktoratet for Kriminalforsorgen). Nunatsinni pineqaatsissinneqarsimasunut isumaginnittut nittartagaat www.kriminalforsorgen.gl –mi alakkarneqarsinnaavoq.

6. Illersornissaq

Immikkoortoq una 8. juuli 2014 nutarterneqarpoq.

Illersornissaq

Namminersorlutik Oqartussanit akisussaaffigineqalersinnaanngitsoq
Namminersorlutik Oqartussat inatsisaanni allaqqavoq.

Grønlands Kommando (GLK) Arsuup kangerluata qinnguani
Kangilinnguaniittoq (Grønnedal). 31. oktober 2012 Grønlands Kommando
matuneqarpoq. Paarlattuanik Nuummi inissisimasoq Arktisk Kommando
pilersinneqarpoq.
Arktisk Kommando Illersornissamut Qullersaqarfiup (Forsvarkommandoen)
ataani inissisimavoq, Arktisk Kommando-lu pisortaa illersornissamut pisortap
ataani inissisimalluni.

Malittuani Kalaallit Nunaanni kiffartuussiviit pineqartut Kalaallit Nunaanni
Illersornissamut Qullersaqarfiup ataani inissisimapput. Tassaallutillu Station
Nord, slædepatruljen Sirius Daneborg-imi qullersaqarfeqartut, Forsvarets Vagt
Mestersvig, Luftgruppe Vest, Kangerlussuarmi administrationselementi kiisalu
Kalaallit Nunaanni Logistik Center Aalborgimi mittarfeqarfimmi
inissisimasoq. Taakku saniatigut Arktisk Kommando attaveqarpoq Thule Air
Basemi inissisimasumi.

Arktisk Kommandop sorsunneqartinnagu pingaarnertut suliassaraa
nakkutiginninneq namminersortuunermik atortuutitsineq. Suliassat allat
ilaatigut taaneqarsinnaapput aalisarnermut killeqarfinnik nakkutilliineq,
ujaasinerit annaassiniarnerillu, imartatigut avatangiisinik nakkutilliineq
mingutsitsinernillu akiuineq, imaatigut uuttortaaneq kiisalu inuiaqatigiinnut
kalaallinut ikorfartuineq.

Sakkutuut qimussimik nakkutilliisut "Siriusip" suliassaraa, nunamut
oqartussaassuseqarnermik atuutitsineq pinerluttaalisitsisutullu
oqartussaassuseqartutut nunami allanngutsaaliukkami ilisimasassarsiornermik
eqqissisimatitsinermilu aalajangersakkanik nakkutiginninneq taamatullu
nunami alapernaarsuineq.

Illersornissaqarfiup Station Nordip pingaarnertut suliassaraa mittarfeqarfiup
ukioq naallugu ammatinneqarnissaa aammalu illusiffissaqarnermi
pisariaqartitanik ukioq naallugu isumaginninnissaq sularissallugu, Kalaallit
Nunaanni Illersornissakkut sakkutooqatigiit taperserlugit. Matumani
pingaartutut tapersissallugit Qimussimik Alapernaarsuisoqatigiit SIRIUS
aammalu Kitaani illersornissakkut Timmisartortortoqatigiit. Pisussaaffiit
saniatigut Station Nord nunap ilaani danskit oqartussaassusiannik
nittersaasseqataavoq Kalaallit Nunaanni Politimesteri sinnerlugu politiitut
pisinnaaffeqartitaalluni, Nunami Eqqissisimatitami Station Nord
aallaavigalugu tikeraartunut. Taamatuttaaq Station Nord Nunap
Avannaarsuani ilisimasassarsiortunut ikorfartuutaavoq, aammalu Danmarks
Meteorologiske Institutimut nalunaarsuutinik katersuilluni.

Illissornissakkut pigaartoqarfik Mestersvig pilersuisoqarfittut inissisimavoq, inuit marluk ukioq naallugu ingerlatassatut akisussaaffigisaat. Iluarsaassinerit suqaluartut suliarissavaat, sunik tamanik pilersornissaa isumagissavaat, qamutit assigiinngitsut motorillit ingerlassinnaassavaat, timmisartunut miffissaqarnissaq mititsinissarlut isumagissavaat, radiolerisinnaassapput, ilisimasassarsiornerillu il.il. nakkutigissallugit.

Takussutissaq 6.1. Illersornissamut Ministereqarfiup Kalaallit Nunaanni suliassanut aningaasartuutaat

	1990	1995	2000	2005	2011	2012	2013
	Mio.kr						
Aningaasartuutit katillugit	295	278	260	228	499	581	382
Aalisarnermi nakkutilliisunut aningaasartuutit katillugit	236	213	197	159	387	435	285
Sakkutuut imarsiortut aalisarnermi nakkutilliinerat 1)	151	184	127	111	309	349	203
Sakkutuut imarsiortut aalisarnermi nakkutilliineranni tapertaasunut tunngasut 2)	31	12	12	13	12	18	11
Timmisartuq atorlugu aalisarnermi nakkutilliineq 3)	10	12	11	12	66	68	71
Timmisartuq atorlugu aalisarnermi nakkutilliineranni tapertaasunut tunngasut 4)	44	5	47	23	0	0	0
Kalaallit Nunaanni Sakkutooqarfik 5)	41	44	42	47	80	104	81
Sirius il.il.	12	15	17	17	22	27	11
Mittarfeqarfiit	6	6	4	4	10	15	5

Najoqutaq: Illersornissamut Ministereqarfik

Malugiuk: Kisisit 2013-meersut tamakkiisumik aningaasarsiaqarfitsinerimi aningasaartartuutinnullu allanut naatsorsugaapput, taakkunanilu pineqarput pingaarnertut suliassaqarfinni naammassiat soorlu nakkutilliinerit tunngasut, oqartussaassuseqarnermik illersuineq, aalisarnermi nakkutilliineq aammalu ujaarinninnermut annaassiniarnermullu tunngasut. Taakkununga ilaapputtaaq sakkutooqarfinni kiffartuussinerit, nunap qaavani sikunik misissuinerit, avatangiisinut nakkutilliinerimi peqataaneq aammalu mingutsitsinerim akiuiniarnerit imarsiormerillu uuttortaaneq.

Kisisit 2007-imersut aningaasartuutit tamanut naatsorsugaapput Kalaallit Nunaannut attuumassuteqartunik oqartussat ingerlatsineq pillugu kisisit pingaarutillit tunngavigalugit naatsorsorneqarsimallutik. Tapersersuilluni ingerlataqarneq immikkoortillugu naatsorsorneqartarunnaarpoq, tamanna sulianut ingerlatsinerit akilerneqartarmat ingerlatsinerimilu aningaasartuutit ilaatinneqarluni. Qimussimik Alapernaarsiusoqatigiit Sirius aamma Station Nord Grønlands Kommandop aqqissuussaananerit ilaapput. Atortunik soorlu umiarsuarnik timmisartunillu nalikilliliineq aserfallatsaaliinerlu ukiut ingerlanerini annertuumik nikingatitsilersinnaasarpur, assersuutugalugu umiarsuarnik nakkutilliisutit iluarsaassinerit aserfallatsaaliinerillu ukiut akornanni aningaasat millionit marlunnik kisisitsitaqarlutik nikerarsinnaapput

Nassuiaatit:

- 1) Tassaniippur umiarsuarnut toqqaannartumik toqqaannangitsumillu aningaasartuutit tassani ilaappur nalikilliliinerit aserfallatsaaliinerillu.
- 2) Tassaniippur Frederikshavnimi 1. Eskadremi Pisortamut Umiarsuarmioqatigiinnullu toqqaannartumik toqqaannangitsumillu aningaasartuutit.
- 3) Tassaniippur timmisartunut atuinerit naleqqiullugu toqqaannartumik toqqaannangitsumillu aningaasartuutit aamma Ålborgemi Air Transport Wing-imi tapersersuisarneq.
- 4) 2007-imiit nassuiaat 3-mi ilaatinneqartut.
- 5) Tassaniippur Grønlands Kommandomik ingerlatsinerimi tassungalu atillugu ingerlataqarnermi aningaasartuutit tamarmik Sirius aamma Station Nord ilanngunnagit.

Illersornissamut tunngasut uani takukkit: <http://www2.forsvaret.dk/>

7. Sillimaniarnermi Aqutsisoqarfik

Sillimaniarnermi Aqutsisoqarfik

Sillimaniarneq aamma Qallunaat Nunaanni Naalagaaffiup ataani inissisimavoq Sillimaninarnermilu Aqutsisoqarfimmi Illersornissamut ministeri naalagaaffiup iluani annaassiniarnermi sillimaniarneq pisortaaffigaa.

Sillimaniarnermut inatsit malillugu Illersornissamut ministeri nunani allani piffisami sorsuffiunngitsumi inunnik, avatangiisinik pigisanilluunniit navianartorsiortitsisinnaasunik ajunaarnersuaqartillugu annaassiniartoqarnissaa naalakkiissutigisinnaavaa.

Sillimaniarnermilu Aqutsisoqarfiup suliassai pingaernerit tassaapput sillimaniarnermi ineriartortitsineq nakussassaanerlu, ajunaarnersuaqarnissaanut pinaveersaartitsineq aammalu ikiuineq, taakkunungalugu atatillugu pisortatigoortumik sullissinerit soorlu naalagaaffiit akornanni ikiuinerit, nunat tamalaat akornanni ikiuinerit, sulianik paasisimasaqarluarluni sillimaniarneq, ikuallattoornissamut pinaveersaartitsineq aammalu ilinniartitaanermi ineriartortitsineq.

Sillimaniarnermut tunngasut uani takukkit: <http://brs.dk/>

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse

E-mail: stat@stat.gl

Ukiuumoortumik paasisutissat

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

